

INFORMACJA
O UPRAWNIENIACH WYBORCÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W WYBORACH DO SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
I DO SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
ZARZĄDZONYCH NA DZIEŃ
15 PAŹDZIERNIKA 2023 ROKU

Wyborcy niepełnosprawni biorą udział w wyborach na takich samych zasadach, jak pozostali wyborcy, jednakże przysługują im poniższe uprawnienia.

I. Prawo do uzyskania informacji o wyborach

Wyborca niepełnosprawny oraz wyborca, który najpóźniej w dniu głosowania ukończył 60 lat, ujęty w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania w Gminie Żelazków ma prawo do uzyskania informacji o:

- 1) terminie i godzinach głosowania;
- 2) właściwym dla siebie okręgu wyborczym i obwodzie wyborczym;
- 3) lokalach obwodowych komisji wyborczych znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania wyborcy, w tym o lokalach przystosowanych dla potrzeb niepełnosprawnych;
- 4) warunkach ujęcia wyborcy w spisie wyborców w obwodzie głosowania, w którym znajduje się lokal obwodowej komisji wyborczej dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych;
- 5) warunkach bezpłatnego transportu do i z lokalu wyborczego;
- 6) komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatkach i listach kandydatów;
- 7) warunkach oraz formach głosowania.

Informacje te są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy oraz podawane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w Gminie Żelazków. Informacje, o których mowa wyborca niepełnosprawny może uzyskać, na swój wniosek lub telefonicznie, w siedzibie Urzędu Gminy przez Wójta Gminy Żelazków lub przez upoważnionego przez niego pracownika Urzędu Gminy. We wniosku, o którym mowa, wyborca podaje nazwisko, imię (imiona) oraz adres stałego zamieszkania

II. Prawo do bezpłatnego transportu do lokalu wyborczego i transportu powrotnego w gminie, w której w dniu wyborów nie funkcjonuje gminny przewóz pasażerski

Wyborcy niepełnosprawni o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2023, poz. 100, 173, 240 i 852), w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentowego o:

- 1) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art 12 ust. 2, i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. O emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2022, poz. 504, 1504 i 2461);
- 2) niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy wymienionej w pkt 1;
- 3) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy wymienionej w pkt 1;
- 4) o zaliczeniu do I grupy inwalidów;
- 5) o zaliczeniu do II grupy inwalidów;

a także osoby o stałej lub długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny oraz wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania ukończą 60 lat, mają prawo do bezpłatnego transportu z:

- 1) miejsca zamieszkania, pod którym dany wyborca ujęty jest w spisie wyborców, albo miejsca podanego we wniosku o zmianę miejsca głosowania, do lokalu wyborczego właściwego dla obwodu głosowania, w którego spisie wyborców ujęty jest ten wyborca;
- 2) miejsca pobytu do najbliższego lokalu wyborczego w dniu głosowania, w przypadku wyborcy posiadającego zaświadczenie o prawie do głosowania;
- 3) lokalu wyborczego, do miejsca, w którym dany wyborca rozpoczął podróż, zwanego dalej „transportem powrotnym”.

Transport do lokalu wyborczego i transport powrotny zapewnia Wójt Gminy Żelazków.

Wyborcy niepełnosprawnemu, któremu stan zdrowia nie pozwala na samodzielną podróż, może towarzyszyć opiekun.

Zamiar skorzystania z prawa do transportu do lokalu lub transportu powrotnego powinien zostać zgłoszony przez wyborcę Wójtowi Gminy Żelazków **najpóźniej w 13. dniu przed dniem wyborów**. Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie lub w formie elektronicznej. Powinno ono zawierać nazwisko i imię (imiona), numer PESEL wyborcy oraz opiekuna, jeśli ma towarzyszyć wyborcy, oznaczenie miejsca zamieszkania, lub miejsca pobytu w przypadku wyborcy posiadającego zaświadczenie o prawie do głosowania, wskazanie, czy wyborca ma zamiar skorzystać z transportu powrotnego, oznaczenie wyborów, których dotyczy zgłoszenie, oraz numer telefonu lub adres poczty elektronicznej wyborcy, o ile posiada.

W zgłoszeniu:

- 1) wyborca, którego stan zdrowia nie pozwala na samodzielną podróż, oświadcza o tym fakcie,
- 2) wyborca niepełnosprawny oświadcza o orzecznym stopniu niepełnosprawności i ważności orzeczenia.

Wyborcę, który zgłosił zamiar skorzystania z prawa transportu do lokalu, Wójt Gminy Żelazków informuje o godzinie transportu do lokalu w dniu głosowania, **najpóźniej w 3. dniu przed dniem głosowania**.

Wyborca, który zgłosił zamiar skorzystania z prawa do transportu do lokalu lub transportu powrotnego, może wycofać swoje zgłoszenie albo zrezygnować tylko z transportu powrotnego nie później niż na 2 dni przed dniem głosowania. Wycofanie zgłoszenia albo zrezygnowanie z transportu powrotnego może być dokonane ustnie w urzędzie gminy, pisemnie lub w formie elektronicznej.

III. Prawo do głosowania korespondencyjnego

Głosować korespondencyjnie mogą wyborcy posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2023, poz. 100, 173, 240 i 852), w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentownego o:

- 1) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2, i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1988r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2022, poz. 504,1504 i 2461);

- 2) niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 wcześniej wspomnianej ustawy;
- 3) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 wspomnianej ustawy;
- 4) o zaliczeniu do I grupy inwalidów;
- 5) o zaliczeniu do II grupy inwalidów;
- 6) a także wyborcy o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.

Głosować korespondencyjnie mogą również wyborcy:

- 1) podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych;
- 2) którzy najpóźniej w dniu głosowania ukończą 60 lat.

Głosować korespondencyjnie można tylko w kraju.

**Zamiar głosowania korespondencyjnego powinien zostać zgłoszony przez wyborcę
Komisarzowi Wyborczemu w Kaliszu I
ul. Staszica 47a, wejście B (piętro II)
/fax /62/753-88-80, kalisz@kbw.gov.pl,
najpóźniej w 13. dniu przed dniem wyborów.**

Wyborca podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych może zgłosić zamiar głosowania korespondencyjnego najpóźniej **w 5. dniu przed dniem wyborów**. Natomiast wyborca, który rozpocznie podleganie kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych po tym terminie, może zgłosić ten zamiar najpóźniej **w 2. dniu przed dniem wyborów**.

Zgłoszenie może być dokonane:

- 1) ustnie;
- 2) na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem, lub elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej na stronie internetowej gov.pl, po uwierzytelnieniu tej osoby – **od 1 września 2023 roku**.
- 3) telefonicznie – w przypadku wyborcy niepełnosprawnego oraz wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych.

Zgłoszenie powinno zawierać nazwisko i imię (imiona), numer PESEL wyborcy, oznaczenie wyborów, których dotyczy zgłoszenie, oraz adres, na który ma być wysłany pakiet wyborczy.

W zgłoszeniu wyborca niepełnosprawny może zażądać dołączenia do pakietu wyborczego nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a oraz może zamieścić lub podać adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego oraz informację o wyrażeniu zgody na przekazanie tych danych do Rejestru Danych Kontaktowych, o którym mowa w art. 20h ustawy z dnia 17 lutego 2005r. O informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. 2023, poz. 57 ze zm.). zamiaru głosowania korespondencyjnego przed pierwszym dniem głosowania dotyczy również ponownego głosowania.

Wyborca głosujący korespondencyjnie będzie ujęty w spisie wyborców w obwodzie głosowania właściwym dla jego stałego zamieszkania (zgodnie z adresem ujęcia w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania).

Wyborca, **nie później niż 6. dnia przed dniem wyborów**, otrzyma pakiet wyborczy, który zostanie doręczony przez przedstawiciela Poczty Polskiej **wyłącznie do rąk własnych wyborcy**, po okazaniu dokumentu potwierdzającego tożsamość i pisemnym pokwitowaniu odbioru. Jeżeli wyborca nie może potwierdzić odbioru, doręczający sam stwierdzi datę doręczenia oraz wykaże odbierającego i przyczynę braku jego podpisu.

Wyborca podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, otrzyma pakiet wyborczy **nie później niż 2. dnia przed dniem wyborów**. Pakiet zostanie doręczony do drzwi mieszkania lub innego lokalu, w którym przebywa wyborca, przy zachowaniu środków ochrony osobistej.

W skład pakietu wyborczego przekazanego wyborcy wchodzi:

- koperta zwrotna;
- karta do głosowania;
- koperta na kartę do głosowania;
- oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania;
- instrukcja głosowania korespondencyjnego;
- nakładka na kartę do głosowania sporządzona w alfabecie Braille'a, jeżeli wyborca zażądał jej przesłania.

Na karcie do głosowania wyborca oddaje głos, w sposób określony w instrukcji znajdującej się w dolnej części karty do głosowania. Po oddaniu głosu, kartę do głosowania należy umieścić w kopercie z napisem „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. Niezaklejenie koperty na kartę do głosowania spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania. Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej do obwodowej komisji wyborczej. Następnie należy wypełnić oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu, na którym należy:

- 1) wpisać miejscowość i datę jego sporządzenia;
- 2) własnoręcznie podpisać się.

Oświadczenie wkłada się do koperty zwrotnej. Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.

Kopertę zwrotną, zawierającą zaklejoną kopertę z kartą do głosowania oraz podpisane oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu, należy zakleić i przekazać przedstawicielowi Poczty Polskiej.

Wyborca niepełnosprawny oraz wyborca, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat, może kopertę zwrotną:

- 1) przesłać do właściwej obwodowej komisji wyborczej;
- 2) w godzinach głosowania osobiście dostarczyć do siedziby obwodowej komisji wyborczej;
- 3) przekazać przedstawicielowi Poczty Polskiej, jeżeli wyborca, w momencie odbioru pakietu wyborczego zgłosił potrzebę odbioru koperty zwrotnej pod adresem wskazanym przez tego wyborcę.

Przedstawiciel Poczty Polskiej odbierze zamkniętą kopertę zwrotną od wyborcy niepełnosprawnego lub wyborcy, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat, a otrzymał pakiet wyborczy, na podstawie okazanego przez niego dokumentu potwierdzającego tożsamość.

Odbiór następuje za pokwitowaniem w:

- 1) dniu wyborów, jeżeli wyborca w momencie doręczenia pakietu wyborczego zgłosił potrzebę jej odbioru, pod adresem wskazanym przez wyborcę;
- 2) przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów – w placówce Poczty Polskiej usytuowanej na obszarze Gminy Żelazków, w której wyborca jest ujęty w rejestrze wyborców;
- 3) trzecim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów – w dowolnej placówce Poczty Polskiej.

Wyborca niepełnosprawny oraz wyborca, który najpóźniej w dniu głosowania ukończył 60 lat może w dniu wyborów, do czasu zakończenia głosowania, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji wyborczej, której adres znajduje się na kopercie zwrotnej.

Wyborca podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych przekazuje, najpóźniej w dniu wyborów, przedstawicielowi Poczty Polskiej zamkniętą kopertę zwrotną pod adresem, pod którym doręczono mu pakiet wyborczy, przy zachowaniu środków ochrony osobistej.

Głosować korespondencyjnie nie mogą wyborcy, którzy udzielili pełnomocnictwa do głosowania.

IV . Prawo do głosowania przez pełnomocnika

Głosować przez pełnomocnika mogą wyborcy posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2023, poz. 100, 173, 240 i 852), w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentownego o:

- 1) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2, i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1988r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2022, poz. 504,1504 i 2461);
- 2) niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 wcześniej wspomnianej ustawy;
- 3) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 wspomnianej ustawy;
- 4) o zaliczeniu do I grupy inwalidów;
- 5) o zaliczeniu do II grupy inwalidów;

a także wyborcy o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.

Głosować przez pełnomocnika mogą wyborcy, **którzy najpóźniej w dniu głosowania 60 lat.**

Głosować przez pełnomocnika można tylko w kraju.

Pełnomocnikiem może być osoba posiadająca prawo wybierania.

Pełnomocnikiem nie może być osoba:

- 1) wchodząca w skład obwodowej komisji wyborczej właściwej dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa do głosowania;

- 2) mąż zaufania;
- 3) obserwator społeczny;
- 4) osoba kandydująca w wyborach.

Pełnomocnictwo do głosowania można przyjąć:

- 1) tylko od jednej osoby;
- 2) od dwóch osób, jeżeli co najmniej jedną z nich jest wstępny (ojciec, matka, dziadek, babcia itd.), zstępny (syn, córka, wnuk, wnuczka itd.), małżonek, brat, siostra lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli w stosunku do pełnomocnika.

Pełnomocnictwa udziela się przed Wójtem Gminy Żelazków lub przed innym pracownikiem urzędu gminy upoważnionym przez Wójta Gminy Żelazków do sporządzenia aktów pełnomocnictwa do głosowania.

W celu sporządzenia aktu pełnomocnictwa wyborca składa wniosek do Wójta Gminy Żelazków, **najpóźniej w 9. dniu przed dniem wyborów.**

Wzór wniosku ustalony został przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i stanowi załącznik to informacji.

Wniosek może być złożony:

- 1) ustnie;
- 2) na piśmie utrwalonym w postaci:
  - a) papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem,
  - b) elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej na stronie internetowej gov.pl, po uwierzytelnieniu tej osoby – **od 1 września 2023 roku.**

Do wniosku należy dołączyć:

- pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem na przyjęcie pełnomocnictwa – wzór zgodny na przyjęcie pełnomocnictwa ustalony został przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i stanowi załącznik do informacji;
- kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności, jeżeli wyborca udzielający pełnomocnictwa w dniu głosowania nie będzie miał ukończonych 60 lat.

Akt pełnomocnictwa jest sporządzany co do zasady w miejscu stałego zamieszkania wyborcy, chyba że wyborca we wniosku zwróci się o jego sporządzenie w innym miejscu na obszarze gminy, w której stale zamieszkuje i ujęty jest w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania.

Wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa należy złożyć w Urzędzie Gminy Żelazków, Ewidencja Ludności – I piętro, pokój nr 14, w godzinach pracy urzędu – od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 15.30.
tel. kontaktowy 62-769-10-41

Wyborca ,a prawo cofnięcia udzielonego pełnomocnictwa. Cofnięcie pełnomocnictwa następuje przez:

- 1) złożenie najpóźniej na 2 dni przed dniem wyborców stosownego oświadczenia Wójtowi Gminy Żelazków. Oświadczenie należy złożyć w godzinach pracy urzędu.

2) doręczenie takiego oświadczenia właściwej obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania w godzinach od 7⁰⁰ do 21⁰⁰, pod warunkiem, że pełnomocnik nie oddał jeszcze głosu.

Wyborca, który udzielił pełnomocnictwa może głosować osobiście w lokalu wyborczym, pod warunkiem, że wcześniej nie oddał głosu jego pełnomocnik. Głosowanie osobiste przez wyborcę powoduje wygaśnięcie pełnomocnictwa.

Pełnomocnictwa do głosowania nie może udzielić osoba, która zgłosiła zamiar głosowania korespondencyjnego.

V. Głosowanie w lokalu wyborczym przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a

Wyborca niepełnosprawny może także głosować w lokalu wyborczym przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

W dniu wyborów obwodowa komisja wyborcza wraz z kartą do głosowania wyda wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, nakładkę na tę kartę. Po oddaniu głosu wyborca obowiązany jest zwrócić komisji obwodowej nakładkę na kartę.

VI. Korzystanie z pomocy innej osoby w trakcie głosowania w lokalu wyborczym

Wyborca niepełnosprawny ma prawo, na swoją prośbę, do skorzystania podczas głosowania w lokalu wyborczym z pomocy innej osoby, w tym także niepełnoletniej. Osobą tą nie może być członek komisji, mąż zaufania ani obserwator społeczny.

Pomoc ta może mieć jedynie charakter techniczny, nie może polegać na sugerowaniu wyborcy sposobu głosowania lub na głosowaniu w zastępstwie wyborcy. Natomiast komisja jest obowiązana, na prośbę wyborcy niepełnosprawnego, do przekazania ustnie treści obwieszczeń wyborczych w zakresie informacji o komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach.

VII. Głosowanie w wybranym przez siebie lokalu obwodowej komisji wyborczej, w tym w lokalu dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych

Każdy wyborca, w tym wyborca niepełnosprawny, może głosować osobiście w lokalu wyborczym w obwodzie głosowania właściwym dla miejsca zamieszkania. Może także głosować w wybranym przez siebie lokalu wyborczym, w tym także w lokalu dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. W tym celu powinien złożyć wniosek o zmianę miejsca głosowania.. Wniosek składa się w Urzędzie Gminy w Żelazkowie **najwcześniej w 44. dniu a najpóźniej w 3. dniu przed dniem wyborów**. Po złożeniu powyższego wniosku wyborca zostanie skreślony ze spisu wyborców w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania. Informacja o lokalach obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych dostępna będzie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz obwieszczeniu Wójta Gminy Żelazków o numerach i granicach obwodów głosowania, ogłoszonym najpóźniej w dniu 30. dnia przed dniem wyborów.

Wójta Gminy Żelazków
/-/ Michał Kraszkiewicz